

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

492

Hely

Idő

"1925"

Személy

Szerző:

Cím:

Kilencvennégy öreg színészt megvendégelt a Kövessy-asztaltársaság

Forrás:

Az Újság

Bn

1925. 1. 6.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Kilencvennégy öreg színészt megvendégelt a Kövessy-asztaltársaság.

Elmult évtizedek ünnepelt nagyságai nyomorban sinylődnek. — Kartársaik megvendégelték és megajándékozták őket. — Az ünnepről hiányzott a hivatalos színházi világ.

Szegények megajándékozásával ünnepelték meg Kövessy Albert emlékezetét.

Minden esztendő elején kedves, szép ünnepet rendeznek a színpad csillogó világáról elűnt öreg színésznők és színészek megajándékozására. Nem hivatalos fórumok, nem a hatalmas színházvállalatok, nem a militárdos gázsiju starok gondolnak kollégákra, hanem kis névtelen színészek, öregek és fiatalok, akik sok csalódás, hiábavaló kísérletezés ellenére sem adták még fel a harcot, hogy érvényesülnek és befutnak a népszerűség és siker sok dicsőséget adó révébe. Egy kávéházi asztaltársaság, amelyet a néhány hete elhunyt, egykor diadalmas sikert aratott Kövessy Albert alapított, gondol minden esztendőben a félreállottakról, szerződésnélküliekről, elmult évtizedek ünnepelt nagyságairól, akiknek a jelen már nem nyújt se örömet, se jólétet, se dicsőséget, hanem a mult emlékeiből élnek és abból a szeretetből, amely a Kövessy Albert-asztaltársaság felől sugárzik ki felőlük.

Ez a huszfény társaság, amely nap-nap után összejül és az igazi művészek rajongásával kíséri minden színházi eseményt, terveket sző és akciót kezd, tartja számon a színpad elvonultjait, öreg emberek egykori szórakoztatóit és büfelejtetőit. Minden esztendőben karácsony táján történik az öreg színészek megajándékozása. Az idén karácsonykor elmaradt, mert az asztaltársaság akkor gyászban volt, akkoriban vesztette el fejét, Kövessyt, a Sulamith dicsőséges szerzőjét. Ámde a gyászeset nem hiúsította meg az

öregek ünnepét, csak kitolta ma délig.

A színészek régi tanyáján, a Newyork-kávéházban folyt le 2 óraker az ünnepély. Már a déli órákban visszatükröztette a kávéház a nem mindennapi eseményt. A souterrainben, ahol esténként ragyogó toalettekben jelennek meg hódolóik karján a színházak szépei, most hosszú, kilencvennégy személy részére való asztaltartettek fel. Ekörül kap helyet kilencvennégy elöregedett művész, hogy elköltsön együttesen jó szívvel adott uzsonnát, kis ajándékpénzt, kevés csemegét, ruhaneműt, kevés ajándékot, amivel jó kollégáik akarják megaranyozni öreg napjaikban a nyomorgókat.

Jóval az ünnep kezdete előtt érkeznek a meghívott öregek. Messziről lobogtatják az asztaltársaságtól kapott levelezőlapjaikat, amelyben értesítik őket, hogy a karácsonykor elmaradt ünnepet ma tartják meg. A szegénységnek beszédes felvonulása a kilencvennégy öreg érkezése. Mindegyik kimosakodott, rendbehozta talán egyetlen ruháját, szépen megfésülködött. Egykori primadonnák, irigyelt szépek, most kopottan, de nyomorúságukban is elárulva az öltözködés titkának ismeretét, diszítették fel magukat egy-egy virágszállal vagy fehér gallérral. Legtöbbjük szatyort is hoz magával, mert tudja, hogy sok mindenfélét kap és a kosarat, szatyrot szegényes felsőkabátjával együtt a ruhatárban helyezi el. Nagy

felvonulásukban ismert és kevésbé ismert nevek viselői jelennek meg. Amint elhaladnak a kávéház asztalai között, kíváncsi szemekben a megleptség és felháborodással vegyes csodálkozás fénye tüzel fel. Az öregek sorában járulnak az ünnepi asztalhoz: Ditrói Mór, a magyar színészet örökké legkiválóbbnak maradó rendezője. Az ő zsenialitása emelte a Vígyszínházat Páris

nagy prózai színházainak sorába. Európai stílust, magas művészetet honosított meg, tucatjával faragott kiforrotlan színészekből nagy művészeket; ma, öregségének szomorú napjaiban, kénytelen elfogadni kis színésztársái kedves meglepetéseit. Ha nincs is megszégyenítő része ennek az igazán jót művelő ajándékosztogatásnak, mégis szomorú, hogy még a Ditróiakról is így kell gondoskodni. Következik a sorban Krecsányi Ignác, a vidéki magyar színészet uttörőjének és legidéalibb apostolának nélkülözö özvegye. Valamikor ünnepelelt színész volt maga is, Kiss Veronka néven aratta sikereit. Sógornőjével, felejthetetlen emlékü férjének hugával, Krecsányi Flóriával, a Népszínház egykori tagjával érkezik. S jön Deréki Antal, aki nemcsak mint színész szolgált rá a gondtalan öregségre, hanem mint a színház történélem művelője. Azután érkeznek nagy színészek özvegyei és egykori ünnepelt primadonnák, így Pajor Emilia, aki az Eleven ördög kreálásával tette felejthetlenné nevét, Pálffy Nina, akinek szépsége előtt egy nemzedék hódolt a Népszínház sok sikert aratott darabjai során, Szarvas Irma, Nagyvárad egykori kedvence, Csiki László és neje, a hajdan híres hősszerelmes és felesége, a tragika, Breznay Anna, a kiváló anyaszínésznő, T. Németh János, számos nagy alakítás hőse, Durnai Árpád, a kifogyhatatlan humoru komikus, az özvegyek sorában Izsó Kálmánnak, a Népszínház tagjának hitvese, Rakodczay Pálnak, a híres igazgatónak és esztétikusnak özvegye és még egy sereg egykor ismert színész és színésznő.

Nagy örömmel köszöntik egymást, érdeklődnek a sorsuk felől. Boldogok, hogy valamennyien együtt vannak, akik elmult esztendőben együtt élvezték a Kövessy-asztaltársaság vendégségét. Csak éppen az asztalán áll üresen egy gyászfüggöny bevonat szék. Ez a Kövessy Albert széke. A mai ünnep egyuttal megemlékezés a nagyszivű emberbarátra és kollégára. A kettős ünnep iránt nem volt tulságosan nagy az érdeklődés. Beöthy László Faludi Jenővel érkezett, a Vígyszínház igazgatói nagy elfoglaltságukban maguk helyett Komor Gyulát küldték el. A nagy színészek és primadonnák távolmaradtak.

Az ünnep távollétükben is nagyon meleg, szép és fölemelő volt. A kávéház tulajdonosai és szállítói jóvoltából mindegyik öreg habos kávé, kalácsot, két császárszemlyét, szivart, cigarettát kapott. Az asztaltársaság tagjai borítékokat osztogattak, mindegyikben kétszáz ezer korona készpénz volt. Másik borítékban utabány kereskedőkhöz, cipőre, kabátira, harisnyára, kendőre. Mindegyiknek jutott valami. S legvégül tréfás meglepetés: zsákban macska. Mindegyik kapott egy nagy papírcsokót. Kenyér, kalács, narancs, alma dió, zsemlye volt benne. Kinek mi jutott, milyen volt a szerencséje.

Már sötétedni kezdett, amikor szegény öregek fölállottak, hogy hazafelé induljanak. Mindegyik tele volt csomagokkal s a ruhatárban boldogan töltötték meg szatyoraikat és kosaraikat. Nem igen érezhette magát megelégedettebbnek a nagy kávéházban bárki a kilencvennégy színésznél, akikre még egyszer rásütött a kartársi szeretet napjának melege.